

Torsdagen den 7 oktober

Kl. 14.00

*Förslag om ny
statsminister***§ 1 Förslag om ny statsminister**

Herr TALMANNEN:

Det vid kammarens sammanträde tisdagen den 5 oktober avgivna förslaget att riksdagen till ny statsminister skall utse herr Fälldin har nu bordlagts två gånger. Riksdagens prövning av förslaget kan ske antingen i dag eller vid ett följande sammanträde, dock senast lördagen den 9 oktober.

Kammaren beslöt att pröva förslaget om ny statsminister vid dagens sammanträde.

Herr SVANBERG (s):

Herr talman! Valresultatet medför en borgerlig majoritet i riksdagen. Den socialdemokratiska riksdagsgruppen finner det mot denna bakgrund naturligt att en borgerlig regering bildas och att till statsminister utses den varom de borgerliga partierna kan enas. Denna gruppens uppfattning har framförts till talmannen. Mot denna bakgrund har gruppen övervägt att avstå i omröstningen om talmannens föreliggande förslag.

I förarbetena till den nya grundlagen, i propositionen 1973:90, står dock följande: "Det är emellertid tydligt att riksdagens ställningstagande realiter kommer att gälla inte bara vem som skall bli statsminister utan också – och framför allt – regeringens partimässiga sammansättning och dess program i stort."

Inga invändningar har i riksdagen rests mot detta.

Att avstå från att rösta skulle med denna skrivning som utgångspunkt innebära att gruppen ställer sig neutral till ett borgerligt regeringsprogram. Det kommer vi självfallet inte att göra. Därför har vi beslutat att rösta nej till talmannens förslag.

Jag föreslår därmed också att rösträkning sker.

Herr HERMANSSON (vpk):

Herr talman! Även vpk-gruppen kommer att rösta nej till talmannens förslag. Innebörden i den ordning som regeringsformen föreskriver för utseende av statsminister måste rimligen vara att riksdagen i sak har att ta ställning till den politik den till statsminister föreslagne kan väntas föra. I och för sig hade det varit rimligare att statsministerkandidaten för riksdagen presenterade sitt förslag till regeringsprogram innan omröstningen skedde, men därom finns inget utsagt i regeringsformen. Den

Nr 6

Torsdagen den
7 oktober 1976

Förslag om ny statsminister

omröstning som riksdagen nu står inför är alltså i grunden en omröstning för eller mot ett borgerligt regeringsprogram och inte främst för eller mot en viss person. Att rösta nej är därför för vpk-gruppen det självklara.

Jag vill tillägga att det i och för sig inte alls är självklart att en borgerlig samlingsregering måste bli resultatet av valutslaget. Grundvalen för en fortsatt socialdemokratisk regering har ryckts undan, men därav följer inte att en borgerlig samlingsregering är alternativet. Att regeringsbildaren utgår ur det största borgerliga partiet är heller inte självklart. Riksdagens prövning av talmannens förslag avgör dock denna fråga. Jag vill emellertid erinra om regeringsformens föreskrift att talmannen, om hans förslag förkastas, tre gånger kan återkomma med nya förslag till statsminister innan extra val till riksdagen skall utlysas. Under valrörelsen har det från de båda borgerliga mittenpartiernas sida framhållits att en eventuell borgerlig regering skulle grundas på mittenpolitik. Både ur denna och ur en rad andra synpunkter hade det enligt vpk-gruppens mening varit riktigt att företrädare för det moderata samlingspartiet icke utses till ministerposter.

Överläggningen var härmed slutad.

Sedan herr talmannen erinrat om att förslag om ny statsminister skall prövas av riksdagen genom omröstning, upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som godkänner talmannens förslag att till ny statsminister utses herr Fälldin röstar ja.

den det ej vill röstar nej.

Röstar mer än hälften av riksdagens ledamöter nej har riksdagen förkastat förslaget.

Vid omröstning genom uppresning förklarades mindre än hälften av kammarens ledamöter ha röstat för nej-propositionen. Under överläggningen hade emellertid begärts rösträkning, varför votering verkställdes med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 174

Nej - 160

Riksdagen hade alltså godkänt talmannens förslag att till ny statsminister skulle utses herr Fälldin.

§ 2 Anmäldes och bordlades

Motion

1976/77:3 av herr *Boström m. fl.* med anledning av propositionen

1975/76:200 om Norrlandsfondens fortsatta verksamhet

§ 3 Meddelande om frågor

Nr 6

Torsdagen den
7 oktober 1976

Meddelades att följande frågor framställdes

den 6 oktober

*Meddelande om
frågor*

1976/77:3 av herr *Måbrink* (vpk) till herr justitieministern om åtgärder mot upprättande av vissa personregister, m. m.:

Polisen har bekräftat att personer som omhändertagits enligt LTO – lagen om tillfälligt omhändertagande – har införts i register, vilket strider mot bestämmelserna. Jag vill med anledning av detta ställa följande fråga:

Vilka åtgärder kommer statsrådet att vidtaga för att förstöra befintliga register samt förhindra upprättandet av dylika register i fortsättningen?

den 7 oktober

1976/77:4 av herr *Hermansson* (vpk) till herr utrikesministern om riktlinjerna för svensk internationell politik:

Riksbanken gav i september tillstånd till SE-banken, Handelsbanken, Götabanken och PK-banken att bidra med 7 miljoner dollar till ett lån, som Argentina beviljats av utländska banker. Lånet måste bedömas mot bakgrunden av att den nuvarande regimen i Argentina är en reaktionär militärregim, som inneburit en politik av mord och terror mot alla demokratiska krafter.

Anser utrikesministern att deltagande i ett lån till en reaktionär regim av typ Argentina står i överensstämmelse med de riktlinjer som bör gälla för svensk internationell politik?

§ 4 Kammaren åtskildes kl. 14.07.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert